

Vlaanderen
is toerisme

Investeringssubsidies aan vergunde toeristische logiezen

Een subsidiedossier indienen?
Deze handleiding wijst u de weg!

HANDLEIDING 2016

Deze brochure geeft slechts een algemene beschrijving van het besluit over investeringssubsidies aan toeristische logiezen.

Alleen de teksten van de regelgeving hebben juridische kracht.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	4
1 SPELREGELS 2014 - 2015	5
1.1 Voor wie?	5
1.2 Voor welke projecten?	5
1.3 Wat zijn de voorwaarden?	6
1.4 Bedrag van de voorziene subsidie-enveloppe	6
2 PROCEDURE	7
2.1 Hoe een aanvraag indienen?	7
2.2 Hoe verloopt de verdere procedure?	10
3 VERANTWOORDING EN UITBETALING	11
3.1 Uitbetalingsvoorwaarden	11
4 VERVALLEN VAN DE SUBSIDIE EN TERUGVORDERING	11
4.1 Vervallen van de beslissing tot toekenning van een investeringssubsidie	11
4.2 Terugvordering	12
5 TOEGANKELIJKHEID	12
6 FAMILIE EN GEZINSVRIENDELIJK	15
7 DUURZAAMHEID	16
8 CONTACT	17

INLEIDING

Toerisme Vlaanderen verleent investeringssubsidies aan vergunde toeristische logiezen.

HET SUBSIDIEBESLUIT TOERISTISCHE LOGIEZEN VINDT ZIJN WETTELIJKE BASIS IN:

- Het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen
- En het Ministerieel Besluit van 16 december 2015 tot vaststelling van de subsidiabele uitgaven voor de oproep voor de indiening van aanvragen voor de toekenning van investeringssubsidies aan vergunde toeristische logiezen om gebouwen, installaties, inrichtingen en voorzieningen op te richten of te moderniseren voor het jaar 2016

1 \ SPELREGELS 2016

1.1 VOOR WIE?

Volgende logiescategorieën komen in aanmerking voor betoelaging in 2016:

- de categorie hotels
- de categorie gastenkamers
- de categorie openluchtrecreatieve terreinen
- de categorie vakantiewoningen
- de categorie vakantie-logies

ER KAN ALLEEN EEN SUBSIDIE WORDEN AANGEVRAAGD VOOR EEN TOERISTISCH LOGIES DAT BESCHIKT OVER EEN EXPLOITATIEVERGUNNING OP GROND VAN HET LOGIESDECREET VAN 10 JULI 2008.

De aanvraag kan alleen worden ingediend door:

- de eigenaar van het toeristische logies of zijn gemachtigde
- de exploitant van het toeristische logies of zijn gemachtigde

1.2. VOOR WELKE PROJECTEN?

DE SUBSIDIABELE UITGAVEN VOOR DE CATEGORIE HOTELS, GASTENKAMERS, VAKANTIEWONINGEN, OPENLUCHTRE-CREATIEVE TERREINEN EN VAKANTIELOGIES DIENEN BETREKKING TE HEBBEN OP:

- investeringen in infrastructuur en/of nieuwe kamerindelingen die bijdragen aan het kind- en familievriendelijke karakter van het logies;
- investeringen in een toegankelijke basisketen die leiden tot een A of A+ label. Deze toegankelijke basisketen, in functie van mensen met een fysieke drempel, wordt gevormd door het toegangspad, de inkom, de ontbijtruimte / het restaurant, de leefruimte van een vakantiewoning, de kamer, het individueel en gemeenschappelijk sanitair en de toegankelijke looproutes tussen deze onderdelen. Bij openluchtrecreatieve terreinen bestaat deze keten uit de parking, het toegangspad, het onthaal, het sanitair, de staanplaatsen en de looppaden op het terrein;
- onderstaande investeringen in de aanleg of inrichting van kampeerautoplaatsen op openluchtrecreatieve terreinen:
  - een drinkwatertappunt;
  - een lozingspunt voor chemische toiletten aangesloten op de riolering of een waterdicht reservoir;
  - een afvoerplaats met systeem voor de lozing van grijs water van kampeerauto's inclusief de verharding;
  - de verharding van kampeerautoplaatsen;
  - de elektriciteitsaansluiting.
- het ereloon met betrekking tot deze werken.

NIET SUBSIDIABELE KOSTEN

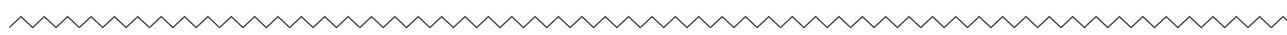
- Private gedeelten van het toeristische logies die niet toegankelijk zijn voor de logerende toeristen;
- Restaurants, cafés en andere vergelijkbare eet- en drankgelegenheden die toegankelijk zijn voor een ruimer publiek dan de logerende toeristen;
- Aankopen en werken waarvoor ook een subsidie, premie of tegemoetkoming wordt aangevraagd bij of werd toegekend door een andere overheidsinstantie dan Toerisme Vlaanderen;
- Aankopen die zijn gedaan en werken die zijn uitgevoerd voor de datum van de aanvraag;
- Recupereerbare BTW.

1.3 WAT ZIJN DE VOORWAARDEN?

- De investeringssubsidie bedraagt **MAXIMAAL 25% VAN DE KOSTPRIJS** van de aankopen en werken waarvoor de subsidie wordt toegekend.
- De investeringssubsidie kan nooit hoger zijn dan **50 000 EURO**.
- Er wordt geen subsidie toegekend als de kostprijs van de aankopen en de werken **LAGER IS DAN 5 000 EURO**, exclusief BTW.
- De-minimissteun verleend aan de onderneming mag over een **PERIODE VAN DRIE BELASTINGJAREN MAXIMAAL 200 000 EURO BEDRAGEN**.

1.4 BEDRAG VAN DE VOORZIENE SUBSIDIE-ENVELOPPE

In 2016 is er een totaal subsidiebedrag voorzien van 1 000 000 euro.

2 \ PROCEDURE

2.1 HOE EEN AANVRAAG INDIENEN?

De aanvragen **2016** kunnen ingediend worden **VANAF 1 FEBRUARI 2016 TOT UITERLIJK 15 JUNI 2016 (ENKEL DOOR EEN VERGUND LOGIES).**

ER KAN JAARLIJKS PER VERGUND LOGIES SLECHTS ÉÉN SUBSIDIEAANVRAAG WORDEN INGEDIEND DIE ZOWEL BETREKKING KAN HEBBEN OP KIND- EN FAMILIEVRIENDELIJKE, TOEGANKELIJKHEID ALS OP KAMPEERAUTOPLAATSEN.

ER KAN GEEN TWEE MAAL SUBSIDIE WORDEN AANGEVRAAGD VOOR HETZELFDE PROJECT.

Een aanvraag is officieel vanaf het ogenblik dat de aanvrager een volledig ingevuld en **ONDERTEKEND AANVRAAGFORMULIER** (volgens model), vergezeld van de **VEREISTE BIJLAGEN**, heeft bezorgd aan Toerisme Vlaanderen bij de dienst projectfinanciering.

De subsidieaanvraag wordt ingediend bij Toerisme Vlaanderen met een aangetekende brief of wordt afgegeven tegen ontvangstbewijs.

Als bewijs van het tijdstip waarop de aanvraag werd ingediend geldt:

- in geval van een aangetekende brief: de datum van de poststempel
- in geval van afgifte tegen ontvangstbewijs: de datum van het ontvangstbewijs

EEN KOPIE VAN HET AANVRAAGDOSSIER WORDT OOK STEEDS DIGITAAL INGEDIEND VIA : LOGIESSUBSIDIE@TOERISMEVLAANDEREN.BE

De subsidieaanvraag omvat volgende documenten, zoniet is de **AANVRAAG NIET ONTVANKELIJK:**

- een **VOLLEDIG INGEVULD EN ONDERTEKEND AANVRAAGFORMULIER** met duidelijke omschrijving van de overwogen aankopen en de uit te voeren werken met datum van aankoop en/of aanvang van de werken en datum van exploitatievergunning en categorie;
- een **KOSTENRAMING** met beschrijvende opmeting en eenheidsprijzen (opgemaakt door een architect) of een opgave van de overwogen aankopen met **OFFERTES** en eenheidsprijzen;
- wanneer de **INDIENER NIET DE EIGENAAR IS**, een **SCHRIFTELIJK BEWIJS** dat de eigenaar akkoord gaat met de uit te voeren werken of het bewijs dat de huurder het recht heeft de werken uit te voeren;

- een **VERKLARING** dat voor de aankopen en werken waarvoor een investeringssubsidie wordt aangevraagd, **GEEN PREMIE**, subsidie of tegemoetkoming wordt aangevraagd bij of werd toegekend door een **ANDERE OVERHEIDSINSTANTIE** dan Toerisme Vlaanderen (invullen op aanvraagformulier);
- **EEN VERKLARING DAT DE-MINIMISTEUN** verleend aan de onderneming tijdens een periode van drie belastingjaren die voorafgaan aan de subsidieaanvraag het plafond van 200 000 euro niet hebben overschreden (invullen op aanvraagformulier).

BIJKOMENDE INFORMATIE OVER DEZE DE-MINIMISTEUN

VOOR WIE?

Artikel 4,5° van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen van 30 september 2011 ressorteert onder de Europese regelgeving inzake de-minimis (verordening nr. 1407/2013 - PB van 24 december 2013).

Conform deze Europese Verordening mag het totale bedrag van de aan eenzelfde onderneming verleende de-minimissteun over een periode van drie belastingjaren het plafond van 200 000 euro niet overschrijden.

DIT BETEKENT DAT ELKE AANVRAGER DIE ONDER HET TOEPASSINGSGEBIED VALT van artikel 107 (1) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) door middel van een zogenaamde de-minimisverklaring **OPGAVE MOET DOEN VAN DE REEDS VERKREGEN SUBSIDIES, PREMIES EN ANDERE TEGEMOETKOMINGEN VAN TOERISME VLAANDEREN EN ANDERE OVERHEIDSINSTANTIES** tijdens een periode van drie boekhoudkundige jaren die voorafgaan aan de subsidieaanvraag. Indien in deze periode de reeds **VERKREGEN TOELAGEN HET PLAFOND VAN 200.000 EUR HEBBEN Overschreden** kan toerisme Vlaanderen geen bijkomende subsidie meer toekennen.

Elke subsidieaanvrager moet dus in zijn aanvraag aangeven:

- ofwel **NIET** onder het toepassingsgebied van artikel 107 (1) VWEU te vallen;
- ofwel **WEL** onder het toepassingsgebied van artikel 107 (1) VWEU te vallen, maar tijdens een periode van drie boekhoudkundige jaren die voorafgaan aan de subsidieaanvraag **GEEN DE-MINIMISSTEUN TE HEBBEN ONTVANGEN**;
- ofwel **WEL** onder het toepassingsgebied van artikel 107 (1) VWEU te vallen en tijdens een periode van drie boekhoudkundige jaren die voorafgaan aan de subsidieaanvraag **DE-MINIMISSTEUN TE HEBBEN ONTVANGEN** (met opgave van de ontvangen steun en de subsidiërende instantie(s)).

EEN WOORDJE UITLEG:

WIE VALT ONDER HET TOEPASSINGSGEBIED van artikel 107 (1) VWEU?

Artikel 107 (1) VWEU bepaalt dat staatssteun, die de mededinging door begunstiging van bepaalde **ONDERNEMINGEN** of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar is met de interne markt, voor zover deze steun het **HANDELSVERKEER TUSSEN DE LIDSTATEN ONGUNSTIG BÉINVLOEDT**.

De subsidieaanvrager valt aldus onder het toepassingsgebied van artikel 107 (1) VWEU wanneer cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

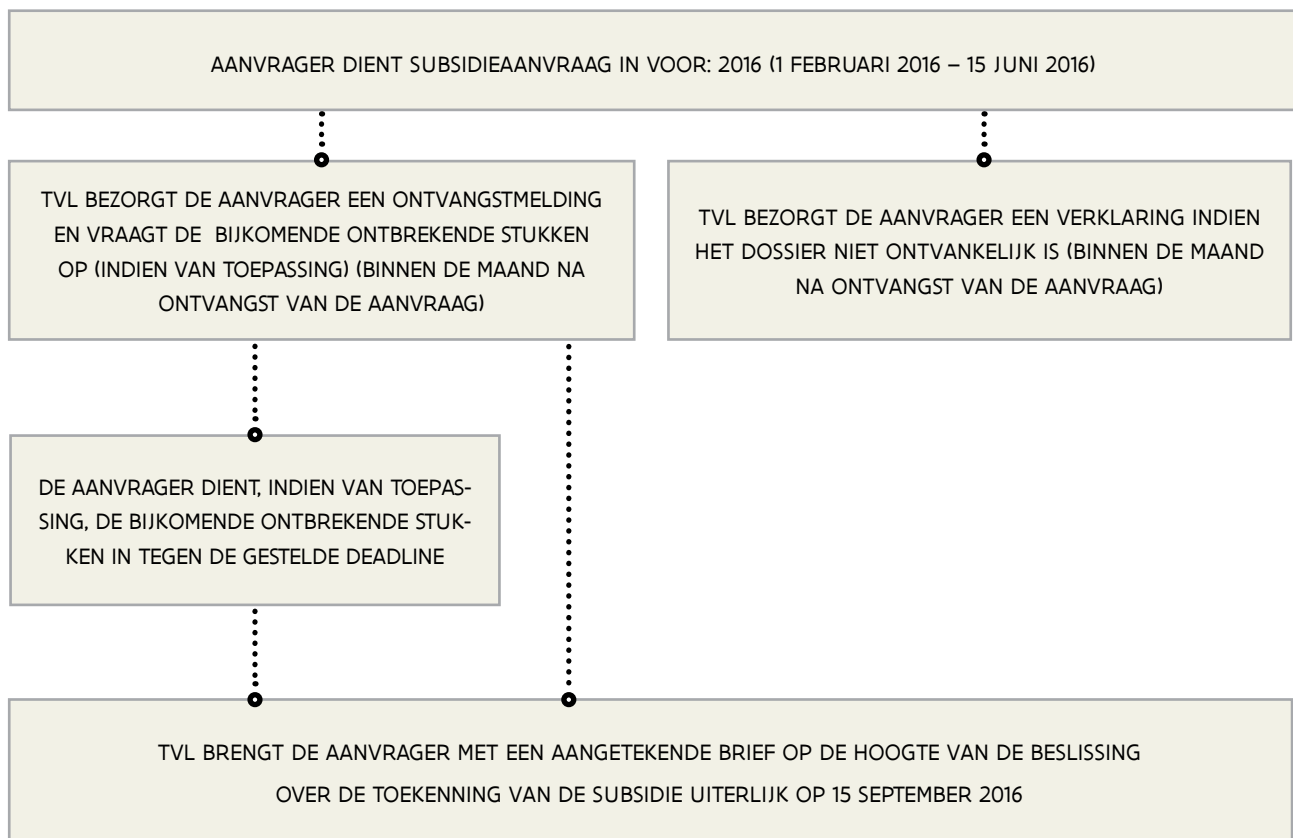
1. De aanvrager is een '**ONDERNEMING**', dit is een entiteit die ongeacht haar rechtsvorm of de wijze waarop ze wordt gefinancierd '**ECONOMISCHE ACTIVITEITEN**' verricht. 'Economische activiteiten' worden gedefinieerd als 'het aanbieden van goederen of diensten op een markt'. Het publiek- of privaatrechtelijk karakter van de rechtspersoon, dan wel of de entiteit een winstoogmerk heeft of niet is hierbij niet van belang. Dit betekent dat niet alleen private rechtspersonen, maar ook publieke rechtspersonen, voor zover ze een economische activiteit verrichten een 'onderneming' zijn in de zin van artikel 107 (1) VWEU.
2. De **STEUN BEÏNVLOEDT OP ONGUNSTIGE WIJZE HET HANDELSVERKEER** tussen de lidstaten. Dit houdt in dat wanneer de activiteit of het project waarvoor een subsidie wordt aangevraagd een louter "lokaal" karakter vertoont, niet onder het toepassingsgebied van de staatssteunregels valt. Een essentiële vraag hierbij is of de gesubsidieerde activiteit van aard is om internationale bezoekers aan te trekken, dan wel alleen gericht is op lokale/regionale bezoekers.

De volgende factoren kunnen van belang zijn om het "lokale" karakter te beoordelen:

- Het aantal bezoekers en de herkomst van de bezoekers.
- De mate waarin reclame gemaakt wordt voor de activiteit buiten de eigen regio en de mate waarin de activiteiten buiten de grens gekend is.
- Heeft de gesubsidieerde activiteit internationale allures/aantrekkingskracht?
- De geografische locatie van de gesubsidieerde activiteit: is deze centraal en gemakkelijk te bereiken binnen Europa?
- De taalondersteuning van de activiteit: is de relevantie informatie beschikbaar in meerdere talen?
- De mate waarin de activiteit sponsoring ontvangt van lokale dan wel internationale ondernemingen.

2.2 HOE VERLOOPT DE VERDERE PROCEDURE?

Toerisme Vlaanderen kan ter plaatse op werken of op bepaalde stukken controle uitoefenen voor de beoordeling van de aanvraag.

De beslissing vermeldt de maximaal toe te kennen investeringssubsidie en de aankopen en werken die niet voor de subsidie in aanmerking komen.

De maximaal toe te kennen investeringssubsidie wordt berekend op basis van de ingediende kostenraming en offertes van de aankopen en werken die voor een subsidie in aanmerking komen.

Indien wordt vastgesteld dat tijdens de oproep het geheel van de maximaal toe te kennen investeringssubsidies het bedrag van de voorziene subsidie-enveloppe overstijgt, dan wordt de maximaal toe te kennen investeringssubsidie herberekend volgens de volgende formule:

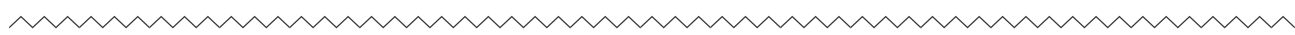
Maximaal toe te kennen investeringssubsidie = (initiële maximaal toe te kennen investeringssubsidie x voorziene subsidie-enveloppe) / totaal van de maximaal toe te kennen investeringssubsidies.

3 \ VERANTWOORDING EN UITBETALING

3.1 UITBETALINGSVOORWAARDEN

- Het bedrag van de subsidie dat wordt uitbetaald, wordt berekend op basis van de ingediende facturen en betalingsbewijzen van de aankopen en werken waarvoor een subsidie wordt toegekend. **ER KAN PER VERGUND LOGIES SLECHTS ÉÉN UITBETALINGSAANVRAAG WORDEN INGEDIEND.**
- Het bedrag van de subsidie kan nooit hoger zijn dan het bedrag van de maximaal toe te kennen subsidie in de beslissing.
- De **INGEDIENDE FACTUREN** moeten voldoen aan volgende voorwaarden:
  - **MINSTENS EEN BEDRAG VAN 125 EURO, EXCL. BTW VERMELDEN**
  - **OPGESTELD ZIJN OP NAAM VAN DE EIGENAAR OF DE EXPLOITANT VAN HET TOERISTISCH LOGIES, NAARGELANG WIE DE AANVRAAG INDIENDE.**
- Toerisme Vlaanderen brengt binnen 60 kalenderdagen na de ontvangst van de kopieën van de facturen en betalingsbewijzen de aanvrager op de hoogte via aangetekend schrijven van het bedrag van de investeringssubsidie dat zal worden uitbetaald en van de aankopen en werken waarvoor een subsidie wordt uitbetaald.
- De investeringssubsidie wordt uitbetaald op voorwaarde dat de aankopen en de uitgevoerde werken voldoen aan de desbetreffende reglementeringen.
- De investeringssubsidie wordt uitbetaald aan de eigenaar of de exploitant van het toeristisch logies, naargelang wie de aanvraag heeft ingediend, op voorwaarde dat hij op het moment van de uitbetaling nog de eigenaar of exploitant van het toeristisch logies is.
- Toerisme Vlaanderen kan ter plaatse op werken of op bepaalde stukken controle uitoefenen op de toepassing van de bepalingen van het besluit.

4 \ **VERVALLEN VAN DE SUBSIDIE EN TERUGVORDERING**

4.1 VERVALLEN VAN DE BESLISSING TOT TOEKENNING VAN EEN INVESTERINGSSUBSIDIE

Wanneer binnen de **TWEE KALENDERJAREN** die volgen op het jaar van de beslissing volgende documenten niet aan Toerisme Vlaanderen worden bezorgd, dan vervalt de beslissing tot toekenning:

- Kopieën van facturen en betalingsbewijzen van de aankopen en werken die voor subsidie in aanmerking komen;
- Kopie van de stedenbouwkundige vergunning en het bijhorend plan als het gaat om werken of aankopen waarvoor een stedenbouwkundige vergunning vereist is, of een kopie van de akteneming door het college van burgemeester en schepenen van de melding en het bijhorend plan, in geval van meldingsplichtige handeling.

De beslissing tot toekenning vervalt eveneens binnen de twee kalenderjaren volgend op het jaar van beslissing wanneer het toeristisch logies niet of niet meer vergund is.

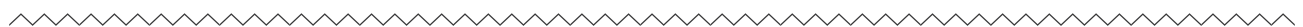
4.2 TERUGVORDERING

De subsidie moet terugbetaald worden:

- wanneer de bestemming van de aankopen of de uitgevoerde werken verandert of
- de exploitatie van het toeristische logies wordt stopgezet

in de loop van een termijn van vijf jaar die ingaat op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de subsidie werd uitbetaald, zonder de toestemming van Toerisme Vlaanderen.

Het bedrag van de terugbetaling wordt berekend naar rato van x aantal vijfde van de uitbetaalde subsidie. x staat voor het aantal jaar dat volgt op het jaar waarin de hoedanigheid van de aanvrager of de bestemming van de aankopen of de werken is veranderd.

5 \ **TOEGANKELIJKHEID**

Toerisme Vlaanderen streeft naar een comfortabele toegankelijkheid van alle toeristische projecten. Dit is dan ook een belangrijk element in de beoordeling van een subsidieaanvraag.

VOOR BEPAALDE PROJECTEN KAN EEN HAALBAARHEIDSS STUDIE EN TOEGANKELIJKHEIDSADVIES EEN HULPMIDDEL ZIJN VOOR HET BEKOMEN VAN HET A OF A+ LABEL. BETREFFENDE DE NOODZAAK VAN DEZE DOORLICHTING KAN U CONTACT OPNEMEN MET TOERISME VLAANDEREN – DIENST PROJECTFINANCIERING.

INDIEN UW SUBSIDIEAANVRAAG GAAT OVER TOEGANKELIJKHEIDSWERKEN ZAL NA DE WERKEN EEN SCREENING GEBEUREN VOOR HET BEHALEN VAN HET TOEGANKELIJKHEIDSLABEL. HET BEHALEN VAN DIT A OF A+ LABEL IS EEN VEREISTE OM TE KUNNEN OVERGAAN TOT UITBETALING VAN DE SUBSIDIE.

ALLE VEREISTEN WAARAAN VOLDAAN MOET WORDEN VOOR HET BEHALEN VAN HET A OF A+ LABEL ZIJN OPGENOMEN IN DE BROCHURE 'TOERISTISCHE INFRASTRUCTUUR, TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN' :

[HTTP://WWW.TOERISMEVLAANDEREN.BE/TOEGANKELIJKHEIDSLABEL](http://www.toerismevlaanderen.be/toegankelijkheidslabel)

[HTTP://WWW.TOERISMEVLAANDEREN.BE/TOEGANKELIJKHEIDSCRITERIA](http://www.toerismevlaanderen.be/toegankelijkheidscriteria)

DE KETEN VAN TOEGANKELIJKHEID

In deze brochure vindt u normen en richtlijnen om de toegankelijkheid van uw gebouw of site te verhogen. Elk onderdeel van het gebouw, zoals het onthaal, het restaurant, het sanitair...wordt apart besproken. Verhelderende foto's en tekeningen zorgen ervoor dat deze informatie ook nuttig is voor uw architect, aannemer of andere bouwpartners.

HET IS BELANGRIJK DAT NIET ALLEEN DE APARTE ONDERDELEN TOEGANKELIJK ZIJN, MAAR OOK HET GEBOUW IN ZIJN GEHEEL.

Een toilet kan perfect aangepast zijn, maar als voor de deur van dit toilet 3 treden aanwezig zijn, blijft het met een rolstoel onmogelijk om dit toilet zelfstandig te gebruiken. Daarom is de samenhang tussen de verschillende onderdelen (parking, toegangspad, onthaal, restaurant/ontbijtruimte, slaapruijnte, sanitair ... én de routes tussenin) zo belangrijk. De keten is maar zo sterk als zijn zwakste schakel. Voor elk gebouw of elke site moet deze keten dan ook volledig in orde zijn.

HET VLAAMS LABEL VOOR TOEGANKELIJK TOERISME

Sinds januari 2008 bestaat er in Vlaanderen een toegankelijkheidslabel voor toeristische infrastructuur.

Dit label is niet vrijblijvend. De uitreiking gebeurt door Toerisme Vlaanderen na een grondige controle ter plaatse volgens de methode van Toegankelijk Vlaanderen (Toevla). Speciaal opgeleide toegankelijkheidsadviseurs brengen voor diverse vormen van handicap de toegankelijkheid van een gebouw of buitenomgeving in kaart. Deze gegevens worden ingevoerd in een databank, die op basis van de opmetingsresultaten, een score (+, +/- of -) toekent aan de parkeergelegenheid, de toegang, het onthaal, het sanitair, enz...

Aan de hand van de Toevla meetresultaten maakt het label onderscheid tussen twee niveaus: comfortabel toegankelijk (A+) of basistoegankelijk (A) .

Om een A+ label te kunnen behalen, is het belangrijk om de richtlijnen uit deze brochure correct te volgen. Indien er afwijkingen op deze criteria worden toegepast, kan het nog mogelijk zijn om een A label te halen. **DE ONDERDELEN UIT DEZE FICHES DIE LABELBEPALEND ZIJN WORDEN AANGEDUID IN HET ROOD.** Zo ziet u in een oogopslag aan welke normen u moet voldoen om het label te kunnen halen. Let op: bij subsidiedossiers moet voldaan worden aan alle normen die in deze brochure als 'Verplichte aanpassingen' aangeduid zijn. Ook buiten de subsidiedossiers zijn dit natuurlijk belangrijke normen die uw gebouw comfortabel bruikbaar maken voor iedereen.

Om de vertaling van de richtlijnen uit deze brochure te maken naar uw specifiek project, kan u hoe dan ook een toegankelijkheidsadvies inwinnen bij een gespecialiseerd adviesbureau toegankelijkheid. Dat geeft een grotere garantie op het effectief behalen van het toegankelijkheidslabel. Zeker bij grotere investeringen behoedt dit u voor bijkomende kosten indien aan het einde van de rit niet wordt voldaan aan de labelvoorwaarden en extra investeringen nodig zijn.

DE CONTACTGEGEVENS VAN DEZE BUREAUS VINDT U HIERONDER.

TOEGANKELIJKHEIDSBUREAU (LIMBURG, VLAAMS-BRABANT, BRUSSEL EN ANTWERPSE KEMPEN):

Belgiëplein 1, 3510 Hasselt.- T 011 87 41 38 F 011 87 41 39

Noorderlaan 4, 1731 Zellik. - T 02 465 55 25

Lakensestraat 76, 1000 Brussel -.T 02 502 27 57

ADVIESBUREAU TOEGANKELIJKE OMGEVING (OOST-VLAANDEREN, REGIO ANTWERPEN EN MECHELEN):

Driegaaienstraat 160, 9100 Sint-Niklaas - T 03 776 10 59 F 03 766 13 21

WESTKANS (WEST-VLAANDEREN):

Abdijbekestraat 9, 8200 Brugge (Sint-Andries) - T 050 40 73 73 F 050 71 00 43

Sinds 1 mei 2015 vormt Westkans samen met Ato, Enter, Intro en Toegankelijkheidsbureau één organisatie.

6 \ **FAMILIE EN GEZINSVRIENDELIJK**

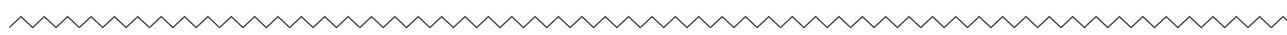
Een familievriendelijke bestemming is een gastvrije bestemming waar alle aanbieders met open vizier families als volwaardige klanten welkom heet. In een familievriendelijk logies voelen kinderen, ouders en grootouders zich thuis.

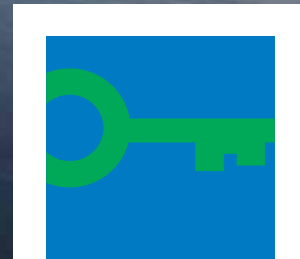
Waarom vaar je er als logiesuitbater wel bij om familievriendelijk te zijn?

Een familievriendelijk verblijf is per definitie een gastvrij en klantvriendelijk verblijf. Daarnaast zijn kinderen volwaardige gasten, die misschien net iets levendiger zijn dan andere bezoekers maar als families een fijne tijd hebben gehad, keren ze graag nog eens terug - families houden immers van goede tradities - of raden ze anderen aan je accommodatie te bezoeken. Bovendien mogen we niet vergeten dat kinderen enthousiasme en geluk uitstralen, en dat staat dat nu net niet voor 'vakantie'? Tenslotte kost het niet zo veel moeite om je logeeraadres familievriendelijk te maken en, mits eventuele ondersteuning van Toerisme Vlaanderen, brengt elke investering voor families gegarandeerd meer op.

Toerisme Vlaanderen biedt de mogelijkheid om onroerende of niet-verplaatsbare infrastructuur aangepast aan de noden van families te ondersteunen. Gezinnen vinden aangepaste infrastructuur voor de kleinsten handig zoals verlaagde wasbak en toilet of een verankerde luitafel. Maar niet alleen sanitair, ook een (gedeeltelijk) verlaagde onthaalbalie, tweede trapleuning, lagere spiegels, communicerende deuren verhogen het comfort van iedereen. Daarnaast verhoogt een veilige omgeving de beleving van de kinderen én de ouders of grootouders. Zo bieden veilige ramen, terrassen, balkons, trapleuningen, traphekjes, omheiningen rond zwembad of vijvertje) gemoedsrust voor de hele familie. Naast veiligheid en geschikte infrastructuur, is ook een speelruimte of speelhoekje een verademing voor groot en klein. Probeer de speelruimte zo open mogelijk te houden, bijvoorbeeld met een laag muurtje, een transparante wand of een deurloze doorgang. Op die manier kunnen ouders hun kinderen veilig laten spelen zonder er steeds bij te zijn, maar wel een oogje in het zeil houden.

Heb je zin gekregen om, naast bovenstaande tips waarvoor ondersteuning in aanmerking kan komen, je verblijf nog meer familievriendelijk te maken? Ga dan voor meer inspiratie over tips op vlak van onthaal, kamerinrichting – en faciliteiten, eten en drinken, speelmogelijkheden en de juiste communicatie, eens een kijkje nemen op de uitgebreide inspiratiegids www.toerismevlaanderen.be/publicaties. 40 pagina's met tips & tricks om van jouw logies een op en top familievriendelijke zaak te maken.

Groene Sleutel
Green Key

7 \ **DUURZAAMHEID**

Duurzame ontwikkeling is een begrip dat vele ladingen dekt, maar dat ondertussen niet meer weg te denken is in onze huidige samenleving. Duurzame ontwikkeling zoekt naar oplossingen voor diverse maatschappelijke problemen en houdt rekening met de belangen van zowel mens, economie als milieu. Duurzaamheid is daarom geen optie voor een toerismebeleid maar een noodzakelijk onderdeel in de concurrentie op lange termijn.

Toerisme Vlaanderen wil de principes van duurzaam toerisme als een rode draad opnemen doorheen alle beleidsmaatregelen en integraal deel laten uitmaken van alle beleidslijnen. Op deze manier wordt het concept van duurzame ontwikkeling in de praktijk gebracht.

DE GROENE SLEUTEL: HET ECOLABEL VOOR TOERISME EN RECREATIE

Toerisme Vlaanderen wil toeristische bedrijven stimuleren om milieuvriendelijk te ondernemen. Daarom biedt ze aan bedrijven de mogelijkheid om zich kandidaat te stellen voor de Groene Sleutel, het ecolabel voor toerisme en recreatie. De Groene Sleutel is een internationaal keurmerk voor milieuvriendelijke toeristische accommodaties. Campings en kampeerverblijfparken, vakantieparken, hotels en gastenkamers, vakantiecentra, jeugdlogies, attracties en meetinglocaties kunnen het label aanvragen.

Met de Groene Sleutel belonen Toerisme Vlaanderen en Bond Beter Leefmilieu uitbaters van toeristische accommodaties in Vlaanderen voor de inspanningen die ze leveren voor het leefmilieu. Het label biedt heel wat voordelen voor deelnemende bedrijven: niet alleen wordt de accommodatie aantrekkelijk voor milieubewuste bezoekers, je kan ook flink wat geld besparen. Vakantiegeangereken hebben dan weer het voordeel dat ze kunnen kiezen voor een vakantie met een hart voor het milieu. Ze kiezen voor een verblijf in kwalitatieve, mooie en groene accommodaties.

Meer informatie over de Groene Sleutel kan je vinden op www.groenesleutel.be.

8 \ CONTACT

TOERISME VLAANDEREN – DIENST PROJECTFINANCIERING

Grasmarkt 61 - 1000 Brussel

www.toerismevlaanderen.be/logiessubsidie

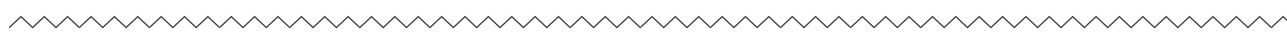
Voor alle vragen in verband met projecten neem je contact op met de medewerkers van de dienst projectfinanciering:

T 02 504 03 28

E logiessubsidie@toerismevlaanderen.be

Volgende informatie is online beschikbaar of kan je bij ons opvragen:

- het aanvraagformulier 2016 inclusief de modelverklaring inzake de-minimissteun (beschikbaar op de website vanaf eind januari 2016);
- handleiding 2016 investeringssubsidies aan vergunde toeristische logiezen;
- de infobundel en infofiches i.v.m. toegankelijkheid;
- Besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristisch logiezen;
- Ministerieel Besluit van 16 december 2015 tot vaststelling van de subsidiabele uitgaven voor de oproep voor de indiening van aanvragen voor de toekenning van investeringssubsidies aan vergunde toeristische logiezen om gebouwen, installaties, inrichtingen en voorzieningen op te richten of te moderniseren voor het jaar 2016

COLOFON

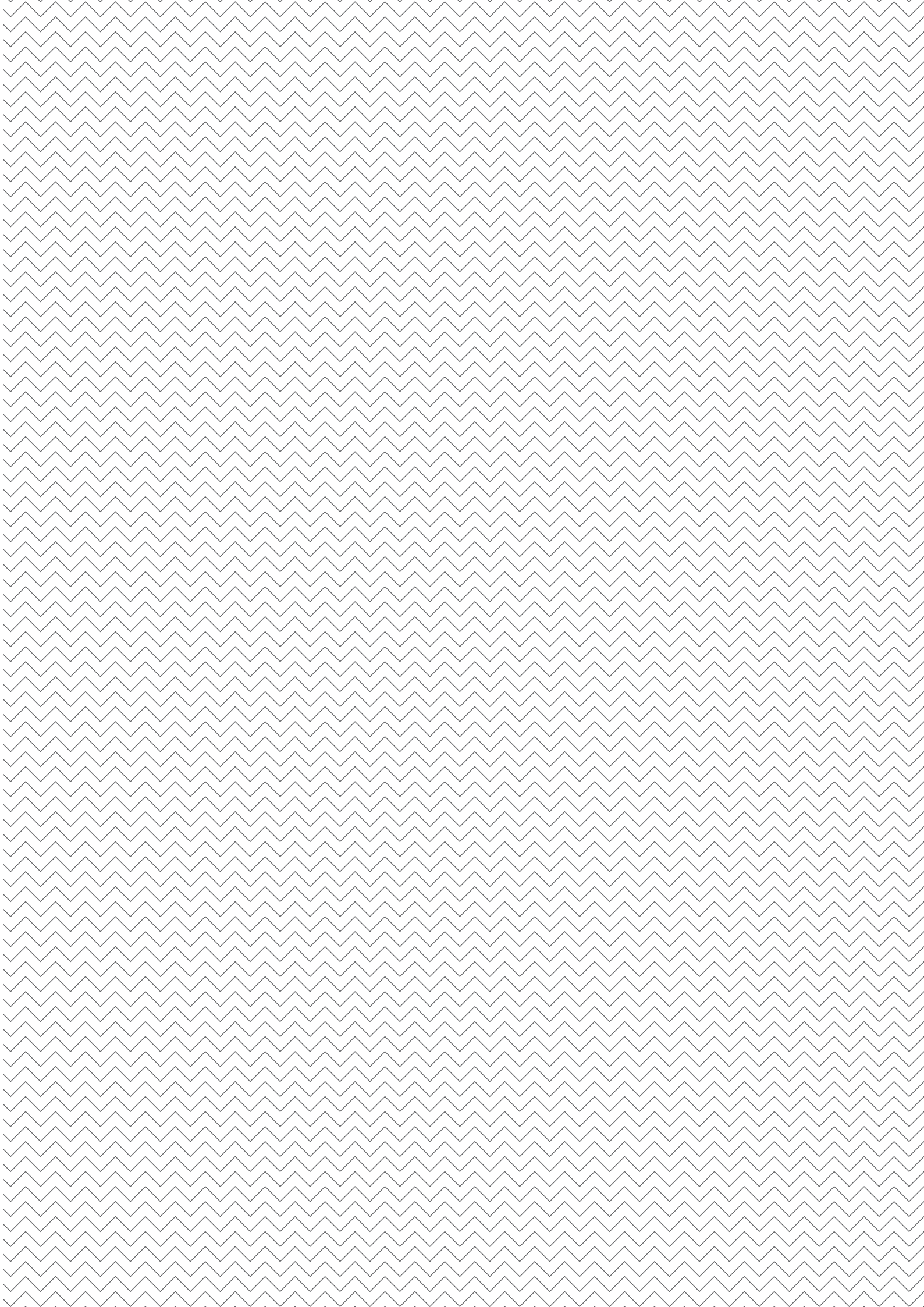
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Toerisme Vlaanderen, Peter De Wilde, Grasmarkt 61, 1000 Brussel

WETTELIJK DEPOT: D/2016/5635/20/1

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijke bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

TOERISMEVLAANDEREN